

OTVORENÝ LIST POSLANCOM TSK

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci,

na svojom zasadnutí dňa 12.4.2018 ste neprijali záväznosť zmien Územného plánu, ktoré mali umožniť otváрку 12. ťažobného poľa Dobývacieho priestoru Nováky. Hlavným dôvodom bolo neukončené posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ale aj neodôvodnenosť ďalšej ťažby v našom regióne. V tejto súvislosti spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza a.s. spustila zamestnaneckú petíciu, pod ktorej sprievodný list sa podpísal riaditeľ baní Peter Čičmanec osobne. Ako hlavný dôvod, prečo majú ľudia petíciu podporiť, uviedol zachovanie zamestnanosti a sociálnych istôt pre rodiny zamestnancov súkromnej spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza.

My, obyvatelia obce Opatovce nad Nitrou, sme sa rozhodli opätovne vyjadriť svoj názor a najmä nesúhlas s ďalšou ťažbou, preto sme iniciovali vznik petície „Za okamžitú tvorbu nových udržateľných pracovných miest v okrese Prievidza mimo banského odvetvia“.

Nestaviame sa negatívne voči činnosti baní, v prípade ak spoločnosť HBP, a.s. nebude ohrozovať životné prostredie, zdravie ľudí a na ich činnosť sa nebudeme musieť skladať v cenách elektriny. HBP, a.s. sú totiž súkromnou spoločnosťou bez účasti štátu. Napriek tomu sa už 13 rokov v cene elektriny skladáme na ich fungovanie. Posledné roky po takmer 100 miliónov eur. Tieto prídu na účet Slovenským elektrárňam a tie za ne na základe nariadenia ministerstva hospodárstva musia povinne nakúpiť domáce hnedé uhlie.

Keďže zamestnanosť v spoločnosti HBP, a.s. je plne závislá od štátneho nariadenia pre inú súkromnú spoločnosť, ktorá však o hnedé uhlie a prevádzku elektrárne Nováky nemá záujem, otázkou ostáva, nakoľko je zmysluplné otvárať 12. ťažobné pole. Navyše, schválením záväznosti zmien v územnom pláne by sa územie na dlhé roky zablokovalo na iné využitie. V koho záujme je vytváranie takýchto bariér pre ľudí a rozvoj regiónu?

Bolo by zodpovedné v čase historicky najnižšej nezamestnanosti predlžovať závislosť regiónu na jednom projekte jednej spoločnosti? Čo ak Európska komisia ohlási, že štátna pomoc, ktorá ide na elektrinu z domáceho uhlia, je neoprávnená? Aký bude mať dopad na región, ak by Slovenské elektrárne a prípadne aj HBP museli vrátiť viac ako 836 miliónov EUR ako neoprávnenú štátnu pomoc za roky 2005-2017?

K spusteniu občianskej petície nás viedli i ďalšie zásadné argumenty.

Prvá fáza transformácie regiónu z baníckeho priemyslu končí v roku 2023:

[Vládny dokument z dielne podpredsedu vlády pre informatizáciu a investície o útlme baníctva](#) hovorí o ukončení prvej fázy transformácie hornej Nitry z baníckeho regiónu do roku 2023: „Implementácia projektov financovaných z EŠIF musí byť úspešne dovŕšená do 31.12.2023. V tomto dátume sa preto počíta s ukončením realizácie projektov a zavŕšením prvej fázy transformácie. V rámci regiónu hornej Nitry budú vytvorené podmienky pre uplatnenie sa bývalých zamestnancov ťažobnej spoločnosti a pre trvalo udržateľný rast celého regiónu.“ (citácia z vládneho dokumentu). Napriek tomu bane plánujú ťažiť 5 ž 9 miliónov ton hnedého uhlia od roku 2023 až 2034 s tým, že otvorenie 12. ťažobného poľa, vrátane prekládky rieky Nitra, by stálo 27 až 30 miliónov eur.

Financie treba na udržateľný rozvoj nášho regiónu a nie na krátkodobé projekty:

HBP uvádzajú, že predpokladané náklady súvisiace s uvoľnením povrchu 12. ťažobného poľa v DP Nováky I. sa podľa zvolených alternatív preložiek rieky Nitra a železničnej trate pohybujú v rozmedzí 27,8 až 30,2 miliónov eur. Ďalšie náklady vzniknú v súvislosti s otvárkou bane a prípravou ťažobných prác. HBP mali za posledných 9 rokov (2009-2017) oficiálny priemerný čistý zisk po zdanení 1 285 808

eur. Napriek tomu, že v rokoch 2009 a 2010 mali čistý zisk po zdanení okolo 2,3 milióna eur ročne, dostali štátnu pomoc vo výške 17 miliónov eur na prekládku toho istého úseky rieky a železnice, ktorý chcú prekladať aj teraz.

Rieku Nitra nemôžeme preložiť kvôli ochrane vôd:

Slovenská poľnohospodárska univerzita uvádza, že rieka Nitra je jednou z najviac znečistených riek na Slovensku. Významné zdroje znečistenia rieky sú priemyselné podniky, najmä chemická továreň v Novákoch, Hornonitrianske bane Prievidza, Elektráreň Nováky. Na základe rámcovej smernice EÚ o vode sa má Slovensko povinnosť zabrániť povoleniu akejkoľvek aktivity, ktorá by mohla zhoršiť stav rieky Nitra, najmä ak by bolo toto povolenie udelené pred rokom 2021.

Najviac chorôb z povolenia na Slovensku je z ťažby uhlia a lignitu:

HBP je viac-menej jediná firma ťažiacu uhlie a lignit na Slovensku. Národné centrum zdravotníckych informácií uvádza, že táto jej ekonomická aktivita mala najvyšší počet novopriznaných chorôb z povolenia podľa divízií klasifikácie ekonomických činností za posledné 4 roky (2014 – 2017) spolu, ako aj za jednotlivé roky 2015 (37 prípadov), 2016 (38 prípadov) a 2017 (29 prípadov).

Ochrana klímy a zdravia ľudí je dôležitý verejný záujem:

Útlm ťažby a spaľovania uhlia je nevyhnutným krokom pre to, aby sme splnili záväzky Parížskej dohody a vyhli sa katastrofickej zmene klímy. Polovica emisií skleníkových plynov Slovenskej republiky pochádza z energetiky a žiadny iný zdroj energie neprodukuje toľko skleníkových plynov ako uhlie. Konkrétne útlm ťažby a spaľovania uhlia v Novákoch zníži emisie skleníkových plynov SR o 5 – 7,67 percenta. Navyše Slovenská republika má už niekoľko rokov problémy splniť záväzky týkajúce sa kvality ovzdušia. Náhradná spaľovacia jednotka ENO B3 bola v roku 2016 najväčším znečisťovateľom emisiami SOx. ENO B1 a B2 sú štvrtým najviac znečisťujúcim zdrojom emisií NOx na Slovensku.

Naša petícia kladie dôraz na tvorbu nových pracovných miest mimo banského odvetvia a bude zbierať podpisy podporovateľov do 30.10.2018. V decembri 2018 sa stane ďalším podkladom pre vládu na [potvrdenie jej politického záväzku ukončiť ťažbu](#) v zmysle spomínaného vládneho dokumentu Transformácia regiónu hornej Nitry s pomocou využitia EŠIF.

Prosíme, aby ste aj naďalej nepodporovali ďalší rozvoj baníckeho priemyslu. Dovoľte nášmu regiónu otvoriť sa novým príležitostiam.

S poďakovaním

členovia petičného výboru

PhDr. Miroslava Masaryková, Opatovce nad Nitrou súp. č. 551, 972 02

Iveta Šípošová, Opatovce nad Nitrou súp. č. 172, 972 02

Ivan Kotrčík, Opatovce nad Nitrou súp. č. 540, 972 02

Karol Škopec, Opatovce nad Nitrou súp. č. 351, 972 02

Miloš Polcer, Opatovce nad Nitrou súp. č. 82, 972 02,

Mgr. Dana Melišková – Opatovce nad Nitrou súp. č. 90, 972 02

V Opatovciach nad Nitrou dňa 10. 05. 2018